

Lauzys skerdynų streiką

Nauji pasiūlymai Airijai

Vokietija prašysianti moratoriumo

Jau rengiama policija skerdyklų streikui.

Skerdyklų savininkai jėskosi streiklaužių sulaužymui šiandien prasidedančio darbininkų streiko.

CHICAGO. — Šiandien prasideda visuotinis skerdyklų darbininkų streikas, kuris apims skerdyklas penkiolikoj miestų ir jame galbut dalyvaus apie 45,000 darbininkų. Streikas yra skelbiamas prieš algų nukopojimą.

Jau ir pirmiau yra buvę skerdyklų darbininkų streikai. Tai buvo gana senai. Kiekvieną kartą tie streikai buvo laužomi nuožniausiais policijos persekiojimais. Skerdyklų darbininkai tada netik negalėdavo pasirodyti gatvėse, bet net ir namuose buvo užpildinėjami ir mušami.

Kaip matyt, ir šį streiką rengiamasi laužyti tuo pačiu būdu. Jau dabar vedama su policijos viršininkais pasitarimai ir skubotai renkama yra policija, kad ji galėtų pradėti veikti tuojau, kaip tik prasidės streikas. Policijos viršininkas Fitzmorris prižadėjo skerdyklų savininkams duoti ganėtiną apsaugą visiems streiklaužiams.

Skerdyklų savininkai taip jau jėskosi ir streiklaužių ir mušė. Visuose vietos laikraščiuose tilpo dideli apgarsinimai, jėskantys streiklaužių, kurie norėtų užimti streikierių vietas. Skerdyklose gi tapo iškabinėti paskelbimai, kad kuris darbininkų prisidės prie streiko, tas ant visados neteks darbo skerdykluose.

Matyt, kompanijos rengiasi ant žut-but stoti kovon su darbininkais, kad sulaužius jų organizaciją ir paskui vėl išnaudojus darbininkus tiek pat bauriai, kiek darbininkai buvo išnaudojami dar prieš pradžią organizuotis.

Darbininkų unijos tikisi, kad netik organizuotieji, bet neorganizuoti darbininkai prisidės prie streiko ir streikas bus tikrai visuotinis. Ar išpildys organizuotųjų darbininkų viltis, pasirodys iš dalies šiandien po piet, nors visgi negilima tikėtis, kad visi darbininkai su pirma diena mestų darbą, nes neorganizuoti veikiausia iš pradžių svyruos, abejos ir gal tik kelioms dienoms praslinkus prisidės prie streiko, kada pamatys kur link dalykai krypta.

Niekas nepaiso teismo.

Kansas industrinio teismo nepaiso net ir skerdyklų savininkai.

KANSAS CITY, Kans., gruodžio 4. — Kansas industrinis teismas atsidurė labai kebliai

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitytis visai. Gaunamas Naujienose Kaina 5c

padėjime, kadangi jo nepripažino netik darbininkai, bet ir skerdyklų savininkai jį ignoruoja ir nekreipia į jį ir jo įsakymus jokios dėmes. Jis buvo išleides pašaukimą pributi teismui teisės kištis į tokias dalykus. Ką dabar darys teismas, dar nežinia.

Darbininkai prie teismo buvo pastatę net pikietuotojus, perspėti visusunistus neiti į tą teismą ir neturėti su juo jokių reikalų. Nepaisyti to teismo patarė ir centralinė unijų valdyba.

Nauji pasiūlymai Airijai.

Tarybos su airiais dar prasitęs, Anglijai padavus naujus pasiūlymus.

LONDONAS, gruodžio 4. — Premieras Lloyd George padavė delegatams naujus pasiūlymus, kuriuos jie išsivėžė į Dubliną, kad perdavus visam Airijos kabinetui apsvaistyt.

Pasak "Times", Airijai siūloma "laisvos valstybės" stovis imperijoje, kuris pradėtų veikti už metų laiko nuo jo priėmimo, o už 6 mėn. po to gali prie jos prisidėti ir Ulsteris. Tarp kitų dalykų esama sekamos sąlygos:

Ulsteris rinks visas pajamas, pervirsį perduodamas visos Airijos parlamentui. Airijos taryba negali apmokėti ulsteri ir uždėti muitų ant prekių iš Anglijos. Airijos parlamentas negali šelpti religinių įstaigų. Airija ir Ulsteris turės savo armijas. Sutartis, kartą ją priėmus, negali būti pakeista. Airija turės sudėti trigubą prisieką: "Airijos laisvai valstybei, imperijai ir karaliui". Sutartį turi patvirtinti visuotinis balsavimas, pirm negu galės būti išrinktas visos Airijos parlamentas.

Neoficialiniai pranešama, kad jei sinn feineriai priims tą pasiūlymą, Anglija jį vykins ir be Ulsterio sutikimo.

Airijos delegatai, kurie tarėsi su savo kabinetu, vėl grįžta į Londoną. Buvo tikėtasi, kad Airija duos į tuos pasiūlymus "taip" ar "ne" atsakymą. Bet kadangi grįžta visa delegacija, tad dabar manoma, kad ji neduos galutinio atsakymo, bet ir toliau ves derybas. Vėl kyla viltis, kad gal kaip nors šį kartą ir bus susitaukinta su Airija. Jei Airijos priidiniai reikalavimai bus priimtini, tai Lloyd George veikiausia perduos naujus pasiūlymus ir Ulsterio premieriui Craig, kuriam tie pasiūlymai nėra perduoti, laukiant atsakymo iš sinn feinerių atstovų.

Amerikos skolos padidėjo. WASHINGTON, gruodžio 2. — Išdine paskelbė, kad lapkričio mėn. šalies skolos padidėjo \$160,000,000. Dabar skolos siekia \$23,619,085,725.87.

Vokietija negaus paskolos.

LONDONAS, gruodžio 4. — Buvusiam Vokietijos rekonstrukcijos ministeriui Dr. Walter Rathenau nepasisekė gauti Londonę paskolą, kad atmokėjus sekamą sausio m. dalį Vokietijos kontribucijos. Dabar jis svarsto ir siūlo išleisti Vokietijos konstrukcijos bonus, užtikrintus muitais. Jei tai bus sutarta padaryti, tas duos Vokietijai laiko prisirengti kitiems mokėjimams arba susitarti apie moratoriumą, kurį tuli anglai skaito praktiškiausiu dalyku.

Rathenau tebeveda derybas su įvairiais Anglijos finansistais ir išdine valdininkais, bet jis dar nesimato su premieri Lloyd George. Rathenau ketina ryto grįsti į Berlyną.

Vokietija prašys moratoriumo.

Talkininkų komisija jau pradės svarstyti tą klausimą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 5, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

BERLINAS, gruodžio 4. — Kanceleris Wirth paskirė komisiją, kuri ves tiesiogines derybas su kitų šalių kapitalistais tikslu gauti užsieny kreditų, kad Vokietija galėtų atmokėti pripuolamąją dalį kontribucijos.

Svarstys moratoriumą.

PARYŽIUS, gruodžio 4. — Talkininkų kontribucijos komisija galbut padės formalinių svarstymų apie suteikimą Vokietijai moratoriumo, kada komisija susirinks utarninke. Gautiosios kontribucijos komisijos rateliuose žinios rodo, kad Vokietijos valdžia nutarė prašyti moratoriumo.

Ragina visos Europos karą prieš Rusiją.

Gen. Hoffmann mato pavojų nusiginklavime, o karą su Rusija skaito išganimu.

BERLINAS, gruodžio 4. — Vokiečių gen. von Hoffmann, tas pats, kuris Brest Litovske padiktavo "taiką" Rusijai, pasikalbėjime su korespondentu, tvirtino, kad Europa vis dar tebekariaujanti, nes Rusija vedanti ofensivą prieš visą Europą, kuris greitai materializuosis. O karas nesąs laikas nusiginklavimui. Todėl jis siūlo pleną sujungti visos Europos armijas, kurias finansuotų Amerikos pinigai, o tosios armijos stotų griežton kovon su bolševizmu ir užkariautų Rusiją.

"Aš tikiuos, kad Hardingo Hughes plenas pasiseks", sakė jis, "bet ant kiek paliečiama yra Europa, aš manau, kad buty perankti nusiginkluoti. Mes esame karo stovyje. Maskva veda ofensivą prieš visą Europą, bet tas ofensivas nėra atvirai pripažintas.

"Sovietų karo metodu nėra atviras puolimas, bet sujungimas propagandos su sudarimu revoliucinių karo organizacijų tose šalyse, į kurias ateis Rusijos militarinis ofensivas. Kada tos karo organizacijos bus išvystytos, prasidės tikroji militarinė ataka.

"Dabartinės Europos valdžios yra netikusios, jos negali rasti kelio į rekonstrukciją ir jos negali kooperuoti. Lemas

zino, kad Europos kova po karo daro žmones pribrendusiais bolševizmui. Sovietams nereikia vartoti armijų dabar. Jie gali palaukti iki Europa dar labiau nusilpnės nuo civilinės kovos.

"Jeigu Vokietija buty turėjusi stipresnę armiją ir tvirtesnes tvirtoves prieš karą, nebūtų buvę karo ir visi žmonės buty likę išgelbėti nuo daug didesnės finansinės naštos, negu kaina Vokietijos apsiginklavimo prieš karą."

Po Vienos riaušių.

VIENNA, gruodžio 4. — 400 komunistų, areštuotų sąryšyje su pereiną ketvergą buvusiomis riaušėmis, sako, kad tos riaušės tapo sukeltos noru atkreipti dėmesį į pablogėjimą gyvenimo sąlygų. Kuomet iš vienos pusės viešpatauja pelnagaudų pašėlimas, persivalgymas ir orgijose šampanas liejasi upėmis, tuomet iš kitos pusės viešpatauja amžinas alkis ir didelė stoka maisto. Riaušininkai randa didelės užuojautos visuose gyventojų sluogsnuose, išėjus pelnagaudas.

Sunaikinus kavines ir kitas turčių sueigų vietas, valdžia netenka didelių pajamų. Taip jau bėga iš miesto ir svetimšaliai.

Valdžia griebėsi dabar represijų. Komunistų oficialinis organas uždarytas ir daroma žingsnių suvaldyti visus komunistus. Sakoma, kad mieste esą 40,000 organizuotų komunistų. Kariuomenė prieš juos siūnčiama net iš Burgenlando.

Oficialinės skaitlinės rodo, kad 147 sankrovos ir kavinės liko dalinai ar pilnai sunaikintos. 21 policistas ir 26 civiliniai žmonės sužeisti. Policija areštavo 334 žmones, pas kuriuos rado išplėštų gražų ir brangakmenų.

Pelnagaudos yra nusiminę ir bėga iš miesto, bijodamiesi paskartojimo riaušių. Daugelis sankrovų tebėra uždarytos. Birža irgi uždaryta.

Didins šnipų skaičių.

CHICAGO. — Justicijos departamentu agentų viršininkas William J. Burns, paskilbęs darbininkų persekiojimas, dabar vieši Chicagoje. Jis sako, kad greitai laiku kongresui bus pasiulytas bilius, sujungti visų departamentų — pašto, justicijos, prohibicijos ir k. — šnipų į vieną žvalgybos departamentą. "Kada tas plenas bus priimtas", sakė Burns, "nė viena šalis pasaulyje neturės lygios didumo žvalgybos."

Lietuvius užmuštas mušeikų

CHICAGO. — Stanley Kimbres, 27 m. amžiaus, gyvenęs 10617 Edbrooke ave., užvakar pasimirė nuo žaizdų, kurias jis aplaikė lapkr. 25 d., kada jį prie 105 ir Edbrooke ave. gatvių sumušė du mušeikos. Tie du mušeikos, William Sloton, 152 E. 107 st. ir Dominic Griggs, 116 E. 107 st., yra areštuoti ir prie kaltės pripažino.

Kruvina demonstracija.

MONTEVIDEO, gruodžio 4. — Keli žmonės liko sužeisti vakar, kada policija plikais kardais užpuolė Uruguay komunistų surengtą demonstraciją prie valdžios triobėsių, protestui prieš nutiesimą nužudyti Jungt. Valstijose du darbininkus, Sacco ir Vanzetti.

Japonija atideda evakavimą Siberijos.

Japonų proteguojamos politinės žmogžudystės Vladivostoke tebesitęsia.

WASHINGTON, gruodžio 4. — Gautoji Tokio žinia paskelbia, kad Japonijos kareivių evakavimas Vladivostoko ir Siberijos vėl tapo atidėtas.

Kartu atvyko iš Vladivostoko specialinis pasiuntinys, kuris pranešė dar apie dvi ten papildytas politines žmogžudystes, kurios pasidarė labai tankios japonams ten viešpataujant. Paskutinėmis to rusų-japonų teroro aukomis yra Gorobec ir Čitos valdžios atstovas Ceitlin, kuris kelioms valandoms prieš užmušimą buvo atvykęs į Vladivostoką pradėti derybas su Vladivostoko valdžia.

Keletą dienų prieš tai savo namuose tapo nunuodytas didelis autoritetas apie Azijos maršą Dr. Popov, kuris betgi nebuvo šalininkas Vladivostoko valdžios. Manoma, kad jie buvo užmušti Vladivostoko valdžios šnipų.

Tai toli ne pirmos politinės žmogžudystės ten viešpataujant japonams. Politinės žmogžudystės prasidėjo nuo tada, kaip japonai apsiėmė "sergėti" svetimšalių gyvastis Siberijoje. Jos prasidėjo prapuolimu trijų žemstvių narių, kuriuos buk areštavo japonai. Apie juos po to daugiau nieko nebegirdėta. Tarp žymiausių užmušėjų ščių buvo užmušimas Rusijos japonijos taikomos komisijos pirmininko Petro Utkin ir jo sekretoriaus Andrejev, kada jie važiuavo Japonijos generolo specialiniu traukiniu. Traukinis sustojo Immane. Traukinis ir stotis buvo apsupti japonų kareivių. Tečiaus ginkluotam rusui buvo leista įeiti į traukinį ir nušauti Utkiną ir jo sekretorių. Užmušėjas, kalnakų kazokų oficerius, buvo tris sykius areštuotas žemstvių valdžios, bet kiekvieną sykį tapo paliuosutas Japonijos valdžios įsakymais.

Jury nesusitakė apie Arbuckle kaltę.

SAN FRANCISCO, gruodžio 4. — Jau per keletą savaitių vietos teisme buvo nagrinėjama paskilbusio krutamųjų paveikslų komiko "Fatty" Arbuckle byla. Jis buvo teisiamas sąryšyje su mirtim tulos, irgi krutamųjų paveikslų artistės, Virginija Rappe, kuri susirgo laike pokilio pas Arbuckle neužilgo po to mirė nuo pertrukimo puslės. Jis buvo kaltinamas, kad jis buk ją išžaginęs ir savo dideliu sunkumu ją pažeidęs. Jis tvirtino, kad ji ir pirmiau sirgo ir mirė nuo girtavimo. Valstija savo kaltinimų bylos nagrinėjime betgi aiškiai neprirodė.

Jury, kuris susidėjo iš 7 vyrų ir 5 moterų, per tris dienas ginčijosi apie jo kaltumą, bet negalėjo susitaukinti. 11 jų sto vėjo už išteisinimą, o viena moteris už apkaltinimą. Šiandien jury pranešė, kad jie negali susitaukinti ir kad paskutiniam balsavime 10 balsavo už Arbuckle išteisinimą, o 2 prieš (abi moteris). Jury tapo palėistas.

Dabar byla arba išnaudo turės būti naglinėjama, arba ją turės prokuroras panaikinti.

BOSTON, Mass. — Massachu setts valstijos kasmiet nusižudo apie 500 žmonių. Skaičius žudysčių nuolatos didėja.

Italai yra susivylę.

WASHINGTON, gruodžio 4. — Italijos delegacija yra susivylusi delei niekurių kitų šalių delegatų raginimo, kad sausumos spēkų nuginklavimo klausimas nebūtų svarstomas nusiginklavimo konferencijoje.

Italijos delegacija nesipriešina pakvietimui į konferenciją Vokietijos, Lenkijos, Čecho-Slovakijos, Jugo-Slavijos, Graikijos ir kitų šalių, kurios užlaiko ar gali užlaikyti dideles armijas, jei jų dalyvavimas pagelbėtų išrišti nusiginklavimo klausimą ir pašalinti tą pavojų, kuris grėsia Europos taikai.

Francijos dalykė gi nurodoma, kad dabartinė Vokietijos ofensivo spēka yra tik zero. Bet jeigu iš Vokietijos ekonominio atsigavimo daryti teoretinį apskaitymą jos ofensivo spēkos, tada Francija už metų turės laikyti ne 800,000 kareivių, bet 1,000,000 ir nuolatos armiją didinti, vis labiau Vokietijai reorganizuojanties ir atsigauant.

Traukis iš Chinijos.

WASHINGTON, gruodžio 4. — Esama žinių, kad tolimųjų rytų komitete Chinija laikiusi svarbių laimėjimų. Anglija, Japonija ir Francija sutikusios pasitraukti iš niekurių kitų šalių nusisamdytų žemių Chinijoje, kaip to reikalauja Čini gatai.

Japonai sutikę aplėisti persamdytas žemes Šantunge ir taip jau svarstyti pasitraukimą ir jų specialinių teritorialinių privilegijų Mančurijoje.

8 darbininkai užmušti.

MADRIDAS, gruodžio 4. — Iš Barcelonos pranešama, kad ten vėl pradėjo siausti teroras, kuriame jau 8 žmonės liko užmušti. Visi užmuštieji yra darbininkai.

DANVILLE, Ill., gruodžio 2. — Vienas darbininkas liko užmuštas ir du sunkiai sužeisti elektros dirbtuvėse sudegus fiuzui. Per daugiau kaip valandą laiko miestas buvo tamsoje ir gatvėkariai nevaikščiojo.

Bijosi skerdynės.

Krikščionis bėga iš Cilicijos.

KONSTANTINOPOLIS, gruodžio 4. — Masinis bėgimas nemahometonų iš Cilicijos laikinai apsisusto, kadangi Smyrna, Cyprus ir Egiptas atsisakė pabėgėlius priimti. Bėgimas priėmė panikos formą ir francuzai negali jo suvaldyti. Nemahometonai bėga bijodamies, kad turkai gali pradėti skerdynes, kada Ciliciją apvais francuzai, sulig Francijos-Turkijos nacionalistų sutarties. Viso apėjo savo namus apie 50,000 gyventojų, kurie dabar atsisako grįžti į savo kaimus, nors juos dabar laukia bado ir šalčio mirtis.

Paskilbęs jaunųjų turkų vadovas Enver Paša, pasak gautų žinių, pagelba bolševikų organizuoja armija šiauriniame Kaukaze tikslu puliti Anatoliją ir nuversti Mustapha Kemal Paša nacionalistų valdžią ir jos vieton paskelbti sovietų diktatorystę.

Kunigas nuteistas.

LEMARS, Ia., gruodžio 4. — Jury rado kaltu kun. Francis Wrenn užpuolime ir išžaginime 15 metų mergaitės — jo parapiinės mokyklos Akron, Ia., mokinės. Jam grėsia 20 metų kalėjimas.

Maurų-ispanių tarybos pertrauktos.

MADRIDAS, gruodžio 2. — Oficialiniai paskelbta, kad taikos derybos tarp Ispanijos valdžios ir sukilusių maurų, kurios netiesioginiai buvo vedamos per 6 savaites, tapo pertrauktos. Sukilėliai reikalavo atlyginimui už koncesijas duoti jiems ginklų, amunicijos ir pinigų.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nėdėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Markių kursas nepastovus

Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai umai buvo pradėję kilti. Po to vėl nupuolė. Markių likimas daug priguli nuo Vokietijos skoly palengvinimo. Jeigu skolos bus palengvintos, tai markės gali kilti dar augščiau. Bet ar tikrai taip bus, tai sunku atspėti. Kam reikia pasiųsti pinigų Lietuvon, tegul geriaus pasiučia dabar, nesileidžiant į spėjimus ir spekuliaciją.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienu siunčiamų pinigų greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienu duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienu išmains didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienu yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienu siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

437

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užimokėjimo Kaina:
Chicagoje — paštui: \$8.00
Metams: \$8.00
Pusei metų: 4.50
Trims mėnesiams: 2.25
Dviem mėnesiams: 1.75
Vienam mėnesiui: 1.00

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija: 03
Savaitė: 18
Mėnesiai: 75

Suvenytose Valstijose ne Chicagoj,
paštui:
Metams: \$7.00
Pusei metų: 4.00
Trims mėnesiams: 2.00
Dviem mėnesiams: 1.50
Vienam mėnesiui: .75

Lietuvon ir kitur užsienioje:
(Atpiginta)
Metams: \$8.00
Pusei metų: 4.50
Trims mėnesiams: 2.25
Pinigus reikia siųsti pašto
Orderiu, kartu su užsakymu.

Biedna Kinija

Kinų delegatai Washing-
tono konferencijoje pareika-
lavo, kad didžiosios valsty-
bės, o ypač Japonija, paliau-
tų kišusios į vidurinius jos
reikalus ir leistų jai savaran-
kiškai tvarkytis. Tam reika-
lavimui įvairūs konferen-
cijos nariai pradžioje išreiškė
savo pritarimą, bet vėliau
konferencija nutarė paskirti
tarptautinę komisiją, kuri
tyrinys, ar Kinija gali pati
save valdyti, ar ne.

Tai yra Japonijos laimėji-
mas. Europos nusiginklavi-
mo klausime laimėjo Fran-
cija, kuri yra militarizmo
stulpas Europoje; o Tolimų-
jų Rytų klausime laimėjo Ja-
ponija, kuri yra militarizmo
stulpas Azijoje.

Kapsuko suėmimas

Jeigu teisinga "Tėvynės
Sargo" žinia, tai stambiau-
siejį Lietuvos komunistų va-
dai, Kapsukas, Angarietis ir
Rasikas, pateko į Prūsų po-
licijos nagus Karaliaučiuje.

Apie Lietuvos komunistų su-
ėmimą Karaliaučiuje buvo
rašyta ir Berlio "Frei-
heit'e", bet tenai nebuvo pa-
duota suimtyjų vardų.

Kapsukas ir Angarietis
buvo piktai "Naujienų" prie-
šai, vienok mums gaila, kad
juos ištiko tokia nelaimė.
Nors jie ėjo visai kitokiu ke-
liu, negu mes, ir jų veikla-
mas, mūsų supratimu, buvo
be galo kenksmingas Lietu-
vos darbininkams, bet vis
delto reikia pripažinti, kad
jie yra tam tikros idejos
žmonės.

Komunistai nesutinka su
mumis, kad kiekvienas as-
muo turi teisę laikytis savo
nuomonės ir skelbti ją; jie
teisina Rusijos sovietų vald-
žią, kuri šaudo ir grūdžia į
kalėjimą socialistus. Tuo bu-
du jie turėtų skaityti visai
teisingu dalyku, kad priešiš-
tos komunistams valdžios
elgiasi su jais taip pat.

Bet mums žodžio laisvė,
spaudos laisvė ir organiza-
vimosi laisvė yra ne tušti
žodžiai, ir mes todėl žiuri-
me į tą Prūsų policijos puo-
limą svetimos šalies piliečių
su pasipiktinimu. Prūsų vald-
žiai jie nėra nieko blogo pa-
darę.

Apžvalga

S. L. A. MASSACHUSETTS
VALSTIJOJE.

P-lė J. Jurgeliūtė, S. L. A. se-
kretorė, praneša, kad lapkričio
21 d. š. m. Susivienijimo Lietu-
vių Amerikoje žarteris tapo įre-
gistruotas Massachusetts valstij-
oje. Tai organizacijai reikėjo
kovoti per 11 metų, kol įgijo le-
gales teises toje valstijoje. Da-
bar tenai galės kurtis S. L. A.
kuopos.

RAGINA AMERIKIEČIUS
NENUSIMINTI.

"Tėvynė" gavo laiškus nuo
dviejų įžymių Lietuvos veikėjų.
Juodu vienas ir antras prana-
šauja, kad klerikalų viešpatavi-
mas Lietuvoje neįgal besitęs, ir
pataria pažangiesiems Amerikos
lietuviams nenuleisti rankų.

Pirmutinio laiško autorius nu-
rodo, kad klerikalų kontroliuo-
jamoji valdžia "nebežino nė kaip
elgtis, nė kas daryti" su antru
Hymanso projektu. Vidurinė
srovė (t. y. liaudininkai ir arti-
mieji jiems žmonės), kuri ėjo
iki šiol išvien su klerikalais,
taip neturi prieš save aiškų
kelio. Pasak autoriaus, ta srovė

"kartais prisiliečia kairėn —
tai vėl dešinėn ir taip be per-
stogės blaškosi, arba atvirai
sakant sėdi tarp dviejų ked-
žių."

O antrasis "Tėvynės" kores-
pondentas rašo:

"Sekant amerikiečių spau-
dą, tenka pastebėti apatiškos
apsireiškimas pažangiojo ele-
mento tarpe. Nenusiminkite! Dirbkite ir kovokite su pažan-
gos priešiniais. Nevisuomet Lie-
tuvos valstybinės Amerikoje
įstaigos bus klerikalų rankose.
Dabartinis atstovas, kuris
uoliai remia klerikalus, juk
neamžinas, su laiku bus pa-
keistas. Jau ir dabar čionai
nerimaujama, kuomet pinigų
iš amerikiečių nesulaukiama."

"Sutvirkite progresyvių
draugijų sąryšį ir sušaukę su-
važiavimą, aptarkite, kuomi
galite prisidėti prie mūsų ko-
vos su klerikalais..."

KLERIKALIZMAS IR DEMOKRATIJA.

Musiškė kuniginė spauda daž-
nai pasakoja, kad lietuvių yi-
suenėje nesą tokio dalyko,
kaip klerikalizmas. Ji sako, kad
ta partija, kurią "bedieviai" va-
dina klerikalais, esanti "katali-
kiška" arba "krikščioniškai-de-
mokratiška".

Bet kokios yra tos partijos
idejos ir kokie jos tikslai?
Gerai išdėsto katalikų dvasi-
kijos idejas ir siekimus Upton
Sinclair savo veikle "Profits of
Religion". Ištrauką iš to veika-
lo išspausdino "Kardas" savo
gruodžio mėnesio numeryje, ku-
ris tik-ką išėjo iš spaudos. Tarp
kitko tenai sakoma:

"Apsvarstykite, kaip daug
dalykų yra, kur demokratinės
valstybės įstatymai priešina-
si ir visuomet turi priešintis
"Dievo įstatymams", kaip juos
aiškina katalikų bažnyčia. Pa-
vyzdžiui, popiežius savo "Ne
Temere" dekrete paskelbia,
kad visi žmonės, kuriuos ap-
vedsino civilinė valdžia ar pro-
testonų kunigai, gyvena "biau-
riame bešiuobiniame gyvenime".
Taipiau apsvartytik
klausimus švietimo, laidojimo,
kalėjimų disciplinos, piktžod-
žiavimo, beturčių šėpimo,
įkorporavimo, valdymo turtų,
religinis palikimus, celiba-
tą...

"Bažnyčia nori valdyti. Jos
literatūra išreiškia tą norą ir
išreiškia atviriausiu ir griež-
čiausiu būdu."

818,000 kareivių Francijos
armijoje.

PARYŽIUS, lapkr. 30. — Ar-
mijos komisija pranešė atsto-
vui butui, kad spalio 1 dieną,
Francijos armijoje buvo 818-
000 kareivių.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJENOS"

Artimiausia Lietuvos praei- tis ir jos dabartinė padėtis

(Laiškai iš Lietuvos)

I

Kaip kurėsi Lietuvos respublika?

Daug amerikiečių tenka
skaityti ir girdėti apie dabar-
tinę Lietuvos padėtį, bet pilno
vaizdo apie Lietuvą ir jos žmo-
nių upą jam įsigyti sunku, nes
tie straipsniai ir laikraščiai,
kurie pasiekia Ameriką, daž-
niausia kalba tik apie kuriuos
nors atskirus dalykus. Aš gi
pasirūpinu kiek leis mano pa-
jėgos, duoti skaitytojui kiek
galint smulkesnį supratimą
apie Lietuvos vidaus ir užsienio
padėtį, apie jos dabartinį svi-
timo stovį ir ekonomines pa-
jėgas. Man, gal but, šitai
lengviau atlikti kaip kam ki-
tam, nes man dažnai tenka pa-
važiuoti į Lietuvą ir vėl iš jos
išvažiuoti; ko nepastebi nuolat
gyvenantis Lietuvoje, pastebi
tas, kas į ją tai atvažiuoja, tai
vėl išvažiuoja.

Kaip išrodė Lietuva vokiečiams
išėinant.

Pirmą negu kalbėti apie da-
bartinę Lietuvos padėtį, aš
trumpai priminsiu, kaip ji iš-
rodė 1918 m., t. y. tuo metu,
kada ją ruošė aplėsti pasku-
tiniai okupantai—vokiečiai.

Parbloškė rusus, vokiečiai į-
žengė į Lietuvą ne vaduoti ją
nuo rusų, bet kiek galint ją iš-
naudoti, o jei būtų pavykę, ir
prikergti ją prie Vokietijos.
Aparatas siurbti Lietuvos sy-
vus buvo gerai organizuotas, ir
jo darbuotės vaisiai jaučiami li-
gi šiai dienai. Vokiečiai išvež-
davo kasmet iš Lietuvos mi-
lijonus pudų javų, šimtus tu-
kstantių arklų, galvijų ir ki-
tokių gyvulių. Kiekvienas uki-
ninkas turėdavo duoti okupa-
ciniai Vokiečių valdžiai nuo dir-
bamos žemės dešimtinę
(dviejų margų) nuo 1 ligi 3
centnerių rugių ir kviečių ir be-
to dar kiek miežių ir avių.
Dvarus beveik visus vokiečiai
patys valdė, ir iš jų išveždavo
viską, kas atlikdavo, išdalinus
kumečių šeimynoms po 1/4 sva-
ro milų per dieną kiekvienam
žmogui. Arklų vokiečiai pa-
liko Lietuvoje maž daug ke-
turis kart mažiau, kaip buvo
prieš karą, kitus visus išsiga-
beno; galvijų liko, maž daug
pusė arba kiek mažiau; stip-
riai buvo sumažėjęs ir kitų gy-
vulių skaičius. Nesunku buvo
rasti ukių, kurie prieš karą tu-
rėdavo 6—10 arklų, o vokie-
čiams išėinant, tuose ukiuose
tebūdavo po vieną arklį. Dau-
gybė mažesnių visai arklų
neturėjo.

Vokiečiai išvežė iš Lietuvos
ne tik daugybę žemės ukio pro-

duktų, bet jie visai tikslingai
ir apgalvotai stengėsi sunai-
kinti menkų Lietuvos pra-
monę, kuri buvo pradėjusi bu-
joti prieš karą. Kai kurie pra-
monės centrai, pav. Šiauliai
labai nukentėjo nuo mušių; fa-
brikai ten sudėję arba buvo
granatomis sugriauti. Bet buvo
užtenkamai pramonės įstaigų,
kurios per mušius visai nenu-
kentėjo, arba tenkentėjo labai
mažai. Prie pastarųjų reikia
priskaityti Kauno ir Vilniaus
pramonės įstaigas. Bet labai
apsiriktų tas, kas manytų, kad
likę nesugriauti Lietuvos fabri-
kai okupacijos metu žydėję žy-
dėjo. Gėbšti kaizerio valdžia,
norėdama įtikti savo nepasoti-
namiems kapitalistams, tyčia
ir visai pleningai juos naikino:
išvežė Vokietijon padirbtas pre-
kes; vėliau visas mašinas, o
kitur ir triobėjus griovė. Tą
patį vokiečiai darė Belgijoje, tą
patį Prancūzijoje, tą patį Lietu-
voje. Vokiečių fabrikantams
rupėjo nusikratyti savo kon-
kurentų iš užsienio, ir jie prie-
to tikslu ėjo įvairių įvairia-
siais keliais.

Jau vokiečiams Lietuvoje
esant, nemaža miestų ir so-
džiaus beturčių negaudavo dar-
bo ir badavo. Bet vokiečiai
plačiai naudojo Lietuvos miš-
kus (giras), ir čia jiems rei-
kėjo daug darbininkų. Tuku-
stantių žmonių — tiesa, už la-
biai menką atlyginimą — dirbo
miškuose. Vokiečiams išėi-
nant, padėtis pasidarė labai su-
kuri: žymiai dalis žemės dirvon-
ka (tebuvu dirbama tik kokia
1/4—1/3 dalis dvarų laukų);
fabrikai ir net smulkios pra-
monės įstaigos, kaip pavyzdžiui,
malūnai, tartokai, stovėjo; dau-
gybė žmonių, kurie pirmiau
dirbo miškuose, staiga darbo
neteko. Vieni neturėdami ko
valgyti, antri nematydami jo-
kios valdžios, kuri juos suval-
dytų (milicija ir Lietuvos ka-
riūmenė tuomet dar tik pra-
dėjo organizuotis), ėmė atvirai
ar slapta plėšti ir vogti. Ne
viename miestely kiek palaidė-
si gyventojai užstodavo dieną
kelius, atimdavo iš vežančių į
malūną arba į turgų javus ir
gyvulius ir tarp savęs pasidalin-
davo. Nepiradavo nė vie-
na nakties, kad ką
nors neįspėstų, neapvogtų ar-
ba neužduotų. Rodėsi, kad
ramaus darbo žmonėms nebe-
bus galimybės gyventi ir dirbti,
o kraštas pražus anarchyje
bangose.

Žemės Kurmis

Pirmos pačios Lietuvos visu-
menės pastangos kraštą
organizuoti.

Kaip tik šiuo sunkiu metu
(1918 m.) gyvosios Lietuvos pa-
jėgos ėmėsi darbo, kad išgel-
bėjus šalį iš anarchijos ir į-
vedus tvarką. Labai būtų klai-
dinga manyti, kad tas organiza-
vimo darbas buvo pradėtas "iš
viršaus", t. y. veikusios tuo-
met klerikalinės "Lietuvos Ta-
rybos" ir jos valdininkų. Ką
tuomet veikė garsioji "Lietuvos
Taryba", sunku pasakyti, nes
niekur šaly jos darbų nebu-
vo matyti. Jos sutvertas pir-
masis Lietuvos ministerių ka-
binetas (p. Voldemaro ir Ko.),
žadėjo išgelbėti Lietuvą gud-
riom diplomatinėm kombinuo-
tėm, prisigerinant tai vokie-
čiams, tai santarvei. Kada
daug portfelį pažėmė "vismi-
nisteris" Voldemaras atlikdavo
nuo savo diplomatijos, tai už-
siimdavo tuščiom tuomet sva-
jonėm apie Lietuvos elektrifi-
kaciją, bet krašto organizavi-
mo darbo jis ir jo kabinetas
niekuomet nemėgdavo imtis.
Kada bolševikai ėmė artintis
prie Vilniaus, p. Voldemaras
norėjo įtikinti valdžią bėgti del
kūž-kokių diplomatinėm išroka-
vimų į lietuvių beveik negy-
venamą Gardiną, o visą etno-
grafinę Lietuvą palikti jos pa-
čios likimui. Kiek kalresnia-
jai, gyvenusiai Vilniuje, visu-
menei griežtai pasipriešinus,
prieš besikuriančios valdžios
įstaigas ir jos turtą
nuspresta buvo perkelti ne
Gardinan, bet Kaunan.

Tuo tarpu visoje Lietuvoje
darbas virė virė: ėjo skubus
organizavimas milicijos ir savi-
valdybių (valsčių ir apskričių
tarybų), plėšikų gaujų naikini-
mas, bandymai gerinti ekono-
miją padėti ir suteikti darbo
daugybei bedarbių.

Turiu pabrėžti, kad šis dar-
bas buvo atliekamas daugia-
usiai socialistinės visuomenės, t.
y. socialistinės inteligentijos,
labiau susipratusių darbininkų
ir valstiečių, bet ne mūsų kle-
rikalų. Kad buta taip, o ne
kitaip liudija šis įdomus apsi-
reiškimas. "Valstybės Taryba",
ir jos sudarytas Ministerių ka-
binetas, norėdami užtikrinti
kunigams ir jų pakalikams
daugiau įtakos, kvietė organi-
zuoti kraštą ne valsčiais, bet
parapijomis. Klerikalai norė-
jo tokių parapijų prysaky ma-
ryti klebonus arba bent žmo-
nes, esančius klebonijos įtakoj.
Bet gyvenime visai kitaip atsi-
tiko. Lietuvos žmonės pamatė,
koks rengiamas čia jiems pa-
vojus ir, nekreipdami dėmesio
Tarybos nurodymams, ėmė or-
ganizuotis valsčiais ir apskriti-
miais. Tik kai kuriuose tamse-
niuose Lietuvos kampeliuose
(pav. buvusioje Vilniaus guber-
nijoje) prisikūrė "parapijų
komitetų".

Tuo tarpu neturėdamas ma-
žiausios pasipirties ir užuojau-
tos žmonių tarpe, griuvo pir-

masis klerikalinių-buržuazinis
p. Voldemaro kabinetas. Sus-
tvėrė antras koalicionis Ministe-
rių kabinetas (M. Slezevičiaus),
į kurį ėjo socialistai demokra-
tai, Lietuvos social-demokratai
(S. Kairys — tiekimo ir maiti-
nimo ministeris; Paknys — dar-
bo ir socialės apsaugos minis-
teris) ir, pagaliau krikščionys
demokratai (klerikalai). Šis
kabinetas turėjo daug daugiau
užuojautos žmonėse. Iš visų
Lietuvos kampų ėmė plaukti
savanorių būriai. Bolševikai,
kurie tuo tarpu suskubo užim-
ti didesnę Lietuvos pusę ir be
pasigailėjimo ją plėdė, po tru-
putų buvo atstumti į rytus ir,
pagaliau, gavo visai išsidan-
ginti iš Lietuvos.

Bet ir šioje valdžioje jautė-
si stipri klerikalų įtaka. Į ap-
skritis, kur jau pačių žmonių
be valdžios buvo sutvertos sa-
vivaldybių įstaigos ir gražiai
veikė, buvo siunčiami prieš
žmones neatsakomingi valdi-
ninkai — apskričių viršininkai,
kurie stengėsi visą valdžią ap-
skrityse palikti į savo rankas.
Ne vienoje vietoje tarp apskri-
čių tarybų ir apskričių virši-
ninkų prasidėjo kova. Už prie-
taravimą tokiems vyriausybės
nėvykšiai paskirtiems valdi-
ninkams neretai buvo kaltina-
mi "bolševikiškumu" žmonės,
kurie niekad nieko bendra ne-
turėjo su bolševikais.

Ir taip, Lietuvos respublika
buvo sutvėrta pačių jos žmo-
nių, daugiausia socialistinės vi-
suomenės, pastangomis. Kita-
me laiške pakalbėsiu, kokia
dabar Lietuvoje vidaus padė-
tis, koks žmonių upas ir t.t.

Skaitlytojų Balsai

[Už išvirkštas klame skaitlyto
nuomonės Redakcija nestatoka.]

RUSIJOS LIKIMAS.

Sovietų Rusų valdžia, neįvy-
kinus komunizmo, krepia vai-
rą atgal į kapitalizmą. Su už-
sienio kapitalistinėmis valdžio-
mis ji taip jau nori susibičiu-
liuoti, prisizadėdama atmokėti
dagi caro padarytas skolas, ku-
rių pirmiau nenorėjo pripažinti.
Bolševikų valdžia dabar tik
meldžia (jau nebegrumsa!) tal-
kinkininkų, kad jie pakviestų
ir sovietų atstovus bendron
konferencijon pasitarti, susitai-
kyti.

Talkininkai jų maldavimą
neatmetė, bet vilkina. Daro tai
delto, kad juo toliau, juo bol-
ševikų dalykai eina blogyn; o
kai priešininko padėtis pasida-
ro kritingiausia, su juo leng-
viau derėtis ir priversti jį pri-
imti tokias sąlygas, kokios prie-
šingajai pusei tinkamiausios.
Šitai pat talkininkai mezga kil-
pą Rusijai smaugti.

Kas bus kaltas už pasmaugi-
mą Rusijos? Brest-Litovsko ir
Versalės "taikos" sutartys. Jos
buvo nežmoniškos sutartys.
Jų pragaistingumą mato dabar
ir bolševikų popiežius ir Vokie-
tija. Tik jau pervėlu. Brest-
Litovsko taiką suardė Vokietijos
revoliucija, — ačiū jai. Bet
kas sugriaus Versalės nežmo-
nišką "taiką". Revoliucija?
Taip. Galėtų. Bet kaip revoli-
ucija gali įvykti, kad patys
revoliucionieriai kasdien revoli-
ucijas kelia tarp savęs? Gal
tik tada, kai reakcija visur da-
stipriau išsigalės, — kai jos
žiūras spaudimas vėl suvie-
nys darbininkus ir kai dabarti-
niuose rrrrrrevoliucionieriuose
išgaisi sektantinis fanatizmas.
Bet kada tai įvyks.

— Laisvės Mylėtojas.

DU DIDVYRIAİ.

Wilsonas Amerikoje įsteigė
blaivybę, Leninas Rusijoje —
komunizmą.

Kiek Amerika blaiva, tiek
Rusija komunizuota.

— Laisvės Mylėtojas.

Šimto Nuošimčių Patrijotas

UPTON SINCLAIR'O
EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tėvynė)

Petras žinojo, kad tai ne jo kaltė; o bet
nuliudimas ir baimė krmito jį. Dalykas tame,
jis pasigedavo Onelės, pasigedavo jos dieną ir
pasigedavo jos naktį. Jis pasigedavo jos švel-
naus balso, jos švelnių, minkštų plaukų, jos
kunų jo tuščiame glėby. Ji buvo pirmutinė jo
meilė ir jos dabar nėra, o žmogaus silpnybė ir
yra tame, kad jis pasigenda daiktų, kada jau jų
nėra.

Petras stengėsi būti vyrų, "vyrišku vyrų",
kaip buvo įeinama madon sakyti; jis dabar sten-
gėsi gyventi tame valdyme. Jis negedėjo del
šito atsitikimo; bet Onos veidas stovėjo jam aky-
se — kartais laukinis, kokį jis matė paskutinį jų

pasimatymo kartą, kartais malonus ir guodus.
Petras atsiminė, kokia ji buvo gera, kokia jautri,
kaip niekuomet nepraleisdavo be atsiliepinimo mei-
lei iš jo pusės. Kur jis dabar gaus kitą tokią
merginą, kaip jį?

Bet ypatingai nedavė jam ramumo kitas da-
lykas — keistas, neišaiškinamas dalykas, kuriam
Petras neturėjo žodžių ir apie kurį Petras daž-
nai galvojo. Šita silpna, gležnutė mergaitė liuo-
savalia atidavė savo gyvybę už savo įsitikinimus;
ji numirė, kad išgelbėjus jį kaip liudininką Gu-
berniui! Suprantama, Petras gerai numanė, kad
Onytė buvo tas lenta, kad ji pati ėjo pražūti,
kad jos niekas negalėjo išgelbėti. Bet kaž kodėl
baugu daros stipresniai širdžiai, kuomet žmonės
yra tokie fanatikai, kad net savo gyvybės nesigai-
li nūmesti del reikalo. Petras patyrė, kad jis
į šitų Raudonųjų idejas žiuri nauju žvilgsniu;
pirmiaus jie buvo jam tik "kvaišų" burys, bet
dabar jie atrodė jam neapsakomai sudarkytas
tvartiniais, velnio ar Dievo padarais, išėjusiais iš
kriese.

B UVO tik vienas asmuo, kuriam Petras ga-
lėjo patikėti; juomi buvo Magivnė. Petras
negalėjo paslėpti nuo Magivnės to, kad jis sielo-
jas netekęs merginos; tatau Magivnė pasiėmė
už rankos, davė jam pamokslą. Girdi, Raudon-
ųjų slopinamas yra pavojingas darbas; pavojin-

gas delto, kad jų mokslas yra toks pasalus, kad
jie taip velniškai gudriai veikia į žmonių protą.
Magivnė yra matęs ne vieną vyrų, kuris pradė-
jęs žaisti jų idejomis, patapo Raudonuoju. Petras
turis pasisergėti šito pavojaus.

— Visai ne tas, — atsakė Petras. — Visai
ne jų idejos. Tai tik tas, kad aš buvau minkš-
tas su tuo kudičiu.

— Tas kaip tik ant to ir pareina, — tarė
Magivnė. — Pradedi jų gailėtis ir kaip bematai
imi klausyti jų argumentų. Žiūrėk, Petrai, esi
vieno geriausio vyrų, kuriuos aš turiu šitą by-
lą, — o tas reikiškas daug, nes aš turiu jį po sa-
vim septynioliką. — Žiūrėk vėdas vyras žiūrėjo į
Petra ir matė, kaip Petras iš džiaugsmo ima raus-
ti. Taip, sakė jis toliau, Petro ateitis stovi prieš
jį, jis pasidarytų pinigų nežinia kiek, jam būtų
duota atsakomybė, pastovi vieta. Bet jis gali nu-
mesti tą viską į šalį suvaidėjęs del šitų raudon-
ųjų mokslo. Be to jis turi suprasti, kad jis
niekuomet negali Magivnės apgauti, nes Magiv-
nė turi jam šnipus!

Petras sugniaužė kumščius ir pasistiepė. Jis
buvo tikrai vyriškas vyras, ir stengės neišeiti
niekais. — Su manim yra tik tas, kad aš nega-
liu merginos užmiršti! — paaiškino jis; Magiv-

nė jam atsakė: — O, tas tik įgimta. Viskas, ko
tau reikia, tai kita mergina įsigyti.

Petras dirbo toliau savo darbą Guberio Gy-
nimo Komiteto raštine. NAGRINĖJIMO laikas
atėjo ir kova tarp dviejų milžinų pasiekė savo
viršūnę. Apskričio teisininkas, kuris byloj bu-
vo kaltintoju ir kuris del šitos bylos vedimo
tikėjos patapti valstijos gubernu, turėjo pa-
ramą kelių gudrausių teisininkų mieste, ku-
riems išlaidas mokėjo dižiosios kompanijos.
Darbą varė maža žvalgy armija ir teismas, kur
nagrinėjimas buvo, buvo pilnas šnipų ir agentų.
Iš šimtų ketinamųjų būti teisybininkais, kiekvie-
nas buvo tyrinėjama ir traukiama katalogan;
užrašoma kiekviena jo silpnybė, kiekvienas prie-
taras; buvo tyrinėjama ne tik jo psichologija,
bet ir jo finansinis stovis ir jo giminių bei drau-
gų. Petras be Magivnės susijęs su keliais kitais
agentais, atėjusiais pas jį ne vienu, tai kitu
smulkmenų gauti; iš pasikalbėjimų su šitais vy-
rais jis pamatė begalinius bylos išsiaiškinimus.
Jam rodėsi, kad visas Amerikos Miestas buvo
pasamdytas pagelbėti Džimį Guberį pasiųsti į
kartuves.

(Bus daugiau)

Delko rusų tarybų valdžia pripažino Caro skolas?

Rusų Tarybų valdžia nutarė pripažinti Rusijos skolas, caro valdžios padarytas iki 1914 metų. Tarybų valdžia tą savo nutarimą pranešė spalio 28 d. Anglijai, Prancūzijai, Italijai, Japonijai ir Amerikos valdžioms. Tarybų valdžia paaiškino ir priežastis. Badas Rusijoje tiek didelis, kad bolševikų valdžia viena negalinti išgelbėti milijonus žmonių nuo mirties. Ji prašiusi Antantės valstybių jai padėti, paskolinti pinigų ir gavusi atsakymą: pripažinkite senasias skolas, tuomet bus kalbos apie naujas.

Tarybų valdžia nemato kitokio kelių gelbėti badaujančius ir todėl pasižada nokenėti skolas, jeigu kitos valstybės sudarys su Rusija taiką ir pripažįs Rusijos Tarybų valdžią.

Badas Rusijoje tai yra tik pusė skutinis akmuo, kuriuo buržuazinė Europą ir pats Rusų gyvenimas sviedė į Tarybų valdžią ir privertė ją nusileisti. Bet priežastis, dėlko Tarybų valdžia nusileido, yra daug daugiau ir didesni, kaip bado vargai. Rusijos ekonominis ugis suiręs ir kas metal labiau puola. Šįmet fabrikai blogiau dirbo, kaip pernai. Geležiai šį pavasarį dalinai buvo visai sustoję ir kažin ar vėl nesustos žiemai atėjus, nes nėra paruošto kuro. Suvalkiotų garvežių ir vagonų skaičius vis auga. Namai miestuose tiek paleisti, kad jau stinginga butų, nors gyventojų skaičius miestuose sumažėjo du ir tris kartus. Perna Rusai galėjo badauti šįmet jau miršta iš bado. Visi komunistų bandymai, visos jų griežtumas nuėjo niekais. Ne jie pergalėjo gyvenimą, bet gyvenimas juos.

Ir komunistai pradėjo eiti atatupsti. Tarybų valdžia valstiečiam apraminti, pripažino juos savininkais tų produktų, kuriuos jie savo ūky gamina. Leido liuosą prekybą. Leido visokioms organizacijoms ir atskiriems kapitalistams perimti dirbtuves ir vesti juose darbą kapitalistiniais pamatais. Tarybų valdžia pradėjo pagalios viloti

Rusijos užsienio kapitalistus, kad jie pradėtų steigti fabrikus ir išnaudoti Rusijos turtus.

Iki šiol visos tos pastangos nedavė jokių žymesnių rezultatų. Ir negalėjo duoti. Kaip gali įvairūs vertelgos dėti pinigų į visokių gešeftus, kai jie netikri, kad ryt iš jų vėl bus viskas atimta? Kaip gali Rusijon vežti savo kapitalus ir mašinas užsienio kapitalistai, kai Tarybų valdžia niekieno nepripažinta, kai jų valdžios nepasizada jų ginti?

O Europos buržuazinės valdžios, labiausia Prancūzai visomet statė Rusams tą patį reikalavimą, — pripažinkite senasias skolas,

Ir Tarybų valdžia pripažino. Tuo savo pripažinimu ji nori ne tik gauti pasiskolinti pinigų kovali su bado, bet nori gauti pripažinimo pačios Tarybų valdžios, nori palengvinti kelią Europos ir Amerikos kapitalistams įvažiuoti Rusijon pramonės kurti.

Ar išgelbės Rusijos komunistai ir tas jų žingsnis? Tarybų valdžia daug ko tikisi. Bet skeptantis ir šiaudo stveriasi. Gal skolų pripažinimas nebus Rusam šiaudu, bet tik tuomet, jei Rusija pajėgs ištikrųjų pakelti

ta neįmanomai sunkią naštą, kurią dešimčiai metų caro valdžia krovė ant liaudies nugaros. Europos kapitalistinės valdžios pareikalavus iš Tarybų Rusų ne poperelio, kuriuo pripažįstamos skolos, bet aukso, arba tų didžiųjų turty, kurie dabar guli Rusijoje nenaudojami. Ententė mokiėjo užnerti kilpą ant kaklo stipresnei Voldietijai. Ji da geriau mokės smaugti ir išnaudoti susilpusius, nuskurusius Rusus.

Tarybų valdžia, pripažindama skolas, tuo pačiu pasižada eiti Europos kapitalistų vergijon labai ilgiem metam. Žinoma, ji tikisi greitai atsikratysianti jų vorų. Bet rusų komunistai daug kuo tikėjosi ir daug kame nusi-

vylė. Gali nusivilti ir šiuo atsitikimu, ypač, kad visa jų darbuotė Rusijoje nesustiprino, o tik susilpnino darbo žmonių jėgas ir jų atsparumą.

Vis gi skolų pripažinimas yra labai svarbus įvykis Rusų ir pasaulio gyvenime. Jis turės gilių pasekmių ir mum da ne kartą teks grįžti prie to klausimo.

— K. is.

(Socialdemokratas)

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENOS"

(Apgarsinimal) PINIGAI

Suisk pinigų į Lietuvą per atsakančią įstaigą, per įstaigą kurios kasdieninis kursas yra teisingas ir delto pigiausias. Suisk per įstaigą, kurios pinigų orderiai pasiūti Pašta, čekiais ar Telegramais yra kuogreičiausiai priduoti ir apmokėti ypatai Lietuvoje tikrais pinigais pilnoj sumoj. Įstaiga, Amerikoj ir Lietuvoje visiems gerai žinoma.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY, 666 W. 18th St., Chicago, Ill. 1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.

Vyras ir moters negali gyventi džiaugiantis, jei serga pilvo ir galvos skausmu arba vidurių užkietėjimu. Gėrimas lengvai veikiantis NATURE'S LAWLAX už 25c butelį iškart išmityti, niekada neįgintina.

Padarysime 500 namų linksmams Ateik į mūsų dirbtuvės brenčių

Tiktai \$25

Tik \$42

Nupirks didelį Phonographą 1922 modelio, kuris gražina visokio išdėrimo rekordus, su rašikliu GVARANTAVIMU ant 10 metų. Šių phonographų reguliari kaina nuo \$100 iki \$200. Tik 500 phonographų su tokia kaina.

Veltu! Jūsų pasirinkime iš 24 rekordų, 500 pilno adatu, taipgi dainanto adata su kiekvienu Veltu! phonographu. Ateikite pas mus ir mes

parodysime gražiausius phonographus. Kiekvienas phonographas yra peržiūrėtas mūsų mechniku, 15 metų patyrimo. ATEIK TAIP GREIT, KAIP GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUL MES PALAIKYSIM IR KADA NORĖSI, TADA PRISTATYSIM! Veltu! PRISTATOME VISUR. JEI GYVENI UŽ MIESTO, PASUSIME C. O. D. DALEISDAMI PERŽIURĖTI PIRMIAU, NEGU MOKESI PINIGUS.

Main Salesroom Factory Branch 1020 S. Halsted St., Chicago, Ill. Atidara kasdien nuo 9 iki 9. Ned. iki 4 val. po pietų.

KALEDŲ DOVANOS

Nuotekink savo moterį ir draugus su Kaledų Dovanomis. Turime skalbiamų mašinų, ant grindų ir stalo pastatomų gražiausių ir visokių rūšių lempų. Specialiai žemos kainos prieš Kaledas. Labai specialios kainos Kaledų eglaitėms šviesos.

Suvedame dratus ir suvedame fixtures į 6 kambarių namą už \$69.00. Persitikrinimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes suteiksim apkaivimą. Darbų visuomet garantuojame.

Taipgi laikome elektros įrankių krautuvę ir taisyti viską namieje. Musy kainos prieinamos.

NEW PEOPLES ELECTRIC CO. 1711 West 47th St. Tel.: Yards 413 Tarpe Hermitage ir Paulina.

Tel. Monros 2804 DR. W. F. KALISZ Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija. 1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

Specialistas Ligy Venerališkų, kraujo, odos, kroniškų, inkstų ir puslės. Elektrifiskas gydymas su pagalba X-Ray spindulių. DR. J. W. BEAUDETTE Ofisas Novako Vaistinis 1724 S. Ashland Ave. Val.: 2:30-6 ir 8:30-10 P. M. Ned.: 2:30-4:30 P. M. Telephone: Canal 464

Ofisas 5100 S. Ashland Ave. ant viršaus Banko Val.: 1-2:30 ir 6:30-8:30 P. M. Nedėliomis iki 2:30 P. M. Telephone: Republic 806

STREIKAS UŽBAIGTAS Susivesk elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėsio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apkaivina suteikiamas.

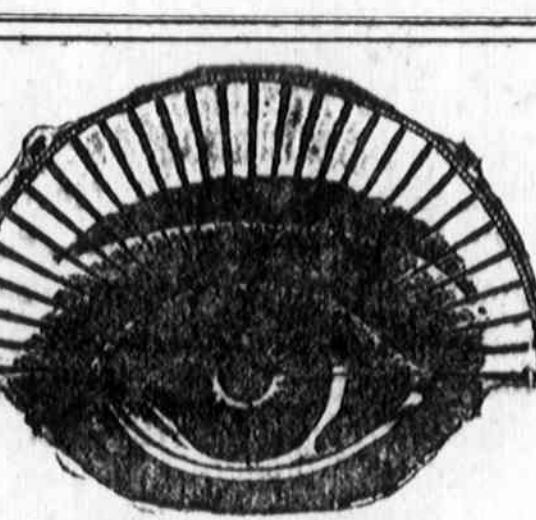
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. 1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Dr. Vaitush, O.D.

Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastina galvos skaudėjimo, svagilio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektrą, parodančią mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. 1553 W. 47th St. Tel.: Blvd. 9660

Reikalingi akiniai.

Jei kenti galvos skaudėjimą, Jei skaitant raidės susilieja, Jei iš raidės darosi dvi, Jei turi uždegimą akių, Jei skaitant ar siuvant akis skauda, tuomet reikalaukit akiniai.

John J. Smetana

Akių specialistas 1801 So. Ashland Ave., Kampas 18-oje gatvės. Ant trolio anglio virš Platto aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17 Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak. Nedėliomis nuo 9 r. iki 12 pietų.

Dr. W. Yuskiewicz

GYDAU visokias ligas vyrų ir moterų; galvos, akių, nervikumo, nušalimų, narių silpnumą, reumatizmą, paralyžių ir kitas visokias vidurių ligas. Kaip Moteris savo tautiečiams patarnauju kuoteislingiausia. Visas ligas gydau gamtiškai budais. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 1 po pietų. 1407 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Phone: Humboldt 5849

Telephone Boulevard 5062

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. Juozaitis

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sereodm 9 v. ryto iki 12. Vakaras 6-9 Ned. pagal nutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MRS. A. MICHNIEWICZ AKUŠERKA

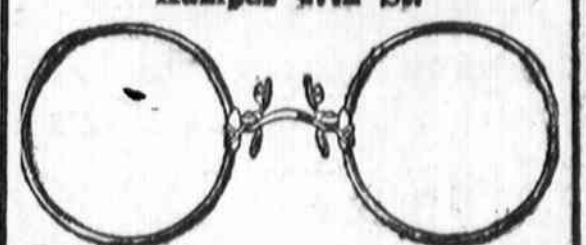
3101 S. Halsted St., kampas 61 gat. Viename name su Dr. Monkevičium. Tel. Boulevard 9708

Baigusi Akių kolegiją; ligal praktikavusi Penn silvanijos hos pitalėse. Pasiekmingai patarnauja priegimdymo. Dueda rodą visokių ligose ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas 4649 S. Ashland Ave., Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak. Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 5487

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St. Tel. Canal 2118

Ofis valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro. Residencija: 2811 W. 63rd St. Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

2107 So. Morgan St., Chicago, Ill. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro.

DR. M. T. STRIKOL'S

Lietuvys Gydotojas ir Chirurgas People Teatro Name, 1616 W. 47th St., Tel. Bond. 108 VALANDOS: 6 iki 8 vak. Ned. 10 iki 12 ryto Res. 2914 W. 43rd Street Telephone McKinley 268

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 30 metų Ofisas: 3149 S. Morgan St., kėrtė 32 St. Chicago, Illinois. SPECIALISTAS: Moteriškų ir Vyriškų. Taipgi Chroniškų Ligy. OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5-7 vakare. Nedėliomis nuo 10-2 po piet. Telephone Yards 687

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 8118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto. 1821 S. Halsted St., Kampas 18 ir Halsted St.

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Gyde visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gyde limpančias, senas ir pasiaptingas vyrų ligas. 3259 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydotojas ir Chirurgas VALANDOS: 9-12 ryto 2-8 vakaro, 3303 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

Telephone Van Buren 294

Rez. 1189 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago. Telephone Drover 9893

Valandos: 10-11 ryto; 2-8 po piet. 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas 10801 So. Michigan Av., Eoseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas 10801 So. Michigan Av., Eoseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

Kainos Numažintos Gold Crowns — taip žemai \$3.50 Plates — taip žemai \$5.00 Bridgework — taip žemai \$4.00 Už šitas kainas gali sukurti sau naudingą dalyką tuojau. Darbų garantuojame, kaip geriausia.

Egzaminavimas veitui

Dr. Frank Satten

Kampas 47-os ir Halsted St.

DR. HERZMAN

18 RUSIJOS Persikūlis nuo 3412 So. Halsted St. po No. 2213 So. Halsted St. Specializmas: Riešmenas per 20 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gyde skubias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus R-Ray ir kitas elektras prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1828 W. 18th St., netoli Flak St. VALANDOS: Nuo 11-12 pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.

Ofisas ir Laboratorija: 1828 W. 18th St., netoli Flak St. VALANDOS: Nuo 11-12 pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.

Telephone: Canal 8118 arba 857

GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St. VAKS 9-12 ryto ir 2-9 val. vak.

T. Pullman 5488

A. SHUSHO

AKUŠERKA

Turis patyrinę moterų ligose; rearingal prietaisų ligone ir kudi-ki laika ligos. 10929 S. State St. Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS X-Spinduliai

Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S. Leavitt St. Tel. Canal 6222. Residencija: 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 4988. Val.: 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoją 15 metų Ofisas: 8729 So. Ashland Ave., 3 lubos Chicago, Illinois. Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Ligy. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet. Telefonas Drover 2880

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 8 ir 7 iki 9 v. Naktinis ir nedėlio po pietų. Tel.: Oakland 1294

Tel. Austin 787

DR. MARYA

DOWIATT-SASS.

Katė sugrįžo iš Californijos ir val tas savo praktikavimą po No. 5203 W. Harrison St. Valandos: 8-12 kasdien ir 6-9 vakaro šikiant nedėliomis.

Telephone: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas 8712 South Ashland Ave., arti 27-40a gatvės

DR. M. STAPULIONIS

Gyda be gyduolis ir be operacis 3347 Emerald Ave. 9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakaro Tel.: Boulevard 9397 731 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak. Tel.: Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. kampas 18th St. Valandos: 9-12 ryto ir 1-8 vak. Phone Canal 257

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas 10801 So. Michigan Av., Eoseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas 10801 So. Michigan Av., Eoseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas 10801 So. Michigan Av., Eoseland. Valandos: 9 ryto iki 12 diena Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Residencijos tel. Kedzie 7715

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Residencijos tel. Kedzie 7715

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Residencijos tel. Kedzie 7715

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Residencijos tel. Kedzie 7715

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Residencijos tel. Kedzie 7715

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3869 182

EUROPEAN AMERICAN BUREAU
FABRICAS IR MICKIEWICZ VED.
Geriausia siuntimas pinigų.
laivakortės, pasportai ir t.t.
NOTARIJUS
Real Estate, Paskolos.
Insurancija ir t.t.
809 W. 35th St., arti S. Halsted St.
Tel. Boulevard 611.
Valandos: 9 iki 5 vakarais.
Ned. 10 iki 12 r.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai:
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarūdas ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 r.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtis Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakarais.
Veda visokias bylas, visuose teismuose. Ekzaminavo Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznisus. Skolina Pinigus ant pirmo morkėdėaus ant lengvų išlygų.

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
23 So. La Salle St., Room 324
Tel. Central 6399
Val. 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Ector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.,
Yards 1915. Val. 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAI
Lietuvės Advokatas
Kambaris 806, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves.
Ofise val. nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakarais.

GOLAN & GOLAN
ADVOKATAI IR PATARėjAI
1305-7 127 N. Dearborn St.,
Randolph 3899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.,
Seeley 3670

ANTANAS A. OLIS
(Olszewski, Jr.)
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose
Miesto Ofisai:
7 S. Dearborn St., Room 1040
Telefonas: Central 1774
Vakarais: 3251 So. Halsted St.
Telefonas: Boulevard 553

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestij.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

Phone Boulevard 4301
ANTANAS GREDEŪKA
Generalis
Kontraktorius ir
budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir
ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PUSĖ KAINOS
Išpardavimas
Vyrams ir vaikams siuntai ir overkotai \$20, \$25 ir \$30, dabar po \$10, \$12.50 ir \$15.
Kiti siuntai ir overkotai iki \$45.
Turime pilniausią pasirinkimą vyriškų vaikams ir vaikams siuntų, overkotų, Mackinaw, rankotų ir keltinių už pusę originalės kainos. Taipgi, trunkų ir siutkėsių.
Tamistos pėligų vertė, arba pinigai grąžinami.
Atidara kasdieną iki 9 val. Ned. iki 6 vak.
Isteigta 1922
S. GEDON,
1415 So. Halsted St.

CHICAGOS ŽINIOS

SKERDYKLŲ MAGNATAI NESNAUDZIA.

Pranešta, kad skerdyklų kompanijos sparčiai rengiasi prie numalšinimo streiko, kuris gali įvyks šiandien. Jie iškalno prisigabena taip vadinamų mušėikų streiko ardyti.

DARBININKAI GAUS BONUS.

Philipsborno kompanija pranešė, kad ji šimet duos savo darbininkams, kurie uždirba \$3,000 ar mažiau, apie dešimtą nuošimtį visų metų uždarbio Kalėdų bonus.

Viršminėta kompanija padarė apivartos šimet virš \$26,000,000.

UŽDUSO VAIKAS.

Leonard Sawlewski, 4 mėnesių amžiaus, 2542 N. Lotus av., andai užduso lovoj. Spėjama, kad jis užduso nuo storių vilninių užkločių.

JAUNI MOKINASI PLEŠIKŲ AMATO.

Andai du jauni plėšikai, 12 ir 13 metų amžiaus, apiplėšė Miss. Rosine Boigauzahn, 1210 Astor gatvės, atimdami iš jos 65 centus.

APVOGĖ LIETUVI.

Andai Antanas Valickis, 507 W. Taylor gatvė, parėjęs iš darbo neberado savo bakso ir drabužių. Jo bakse buvo laikrodėlis vertės \$40, iš kariuomenės paliuosavimo popieriai, Lietuvos bonas už \$50, Oil and Gas kompanijos šėras už \$100, Trust and Saving Bank bankos knygtė ir pinigų \$150. Viso plėšikai pavogė daiktų vertės \$400, be bono ir šėro.

Valickis pranešė Naujienų redakcijai, kad jis dovanuoja viską plėšikams, tik nori kad jie sugrąžintų jam per paštą iš kariuomenės paliuosavimo po-

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Koju šutimas yra liga

Bjaurus kojų kvapas paeina nuo odos ligų, kurios vadinamos yra hyperidrosis ir bromidrosis. Naujai išrastas vaistas KOJOL pilnai išgydo tas ligas, ir žmogus pasiuiosuoja nuo to nesmagumo kurį kenčia visuomet dėl smirdančių kojų, o ypač kada buna žmonyse, kompanijoj svetur ar namie. Kojų šutimas ir smarvė pranyksta nuo Kojolo po trijų ar keturių kartų vartojimo. Kojolą reikia vartoti taip: į kvėrtą šilto vandens reikia pripilti 4 pilnus šaukštus Kojolo, ir tam vandenį su kojomis mirkyti kojas kokią 10 minučių. — Vieno buteliuko Kojolo užtenka išgydymui nors ir blogiausių kojų. Buteliuko kaina \$1.00.

Kojol

Išgydo kojas
nuo šutimo

Gausite nusipirkti visose
aptiekose.

Jeigu aptieka neturėtų, o norėsite greit gauti tai rašykite išdirbėjams adresu:

Bingol Chemical Co.,
2816 So. Michigan Ave.,
Chicago, Ill.

pieras, Lietuvos bonga, Oil and Gas kompanijos šėra ir Trust and Saving Bank bankos knygtė.

APIPLĖSĖ NAMUS.

Mrs. Kenneth B. Anderson, 7716 N. Paulina gat., sugrįžus namon rado savo tarnaitę lovoj surištą ir namus apiplėštus. Plėšikai išnešė drapanų ir žiedų vertės \$1,000. Kadangi įnai anksti parėjo namo, tai plėšikai nebessuspėjo pavogti kelių tukstančių vertės žiedų.

APIPLĖSĖ ŽMOGŲ.

Trys apsiginklavę plėšikai patėmiję Thomą Kralękį einant iš bankos su pinigais pasigavo jį, išisodino į savo automobilį ir pavaižiavę saugion vieton jį apiplėšė. Iš jo jie atėmė \$241. Po tam jie jį paleido.

PEILIŲ UŽBAIGĖ ARGUMENTUS.

Anądien Giuseppe Maronui 722 South Aberdeen gat., susiginčius gatvės su tirm savo draugais pavojingai peiliu perpiovė veidą. Sužeistasis nuvežtas ligoninėn, gi jo draugai belangė.

SUNUS ATSIKAKĖ GELBĖTI SAVO MOTINAI.

Robert Allen Edsall andai atsisakė gelbėti savo motinai, kada ši liko suareštuota už klavimą čekio. Jis atsisakė jį gelbėti užtai, kam ši pabėgo nuo jo tėvo dar jam 2 metų amžiaus buntant, kada jo tėvas turėjo nepasisekimą biznyje. Gi vėliau jo motina apsigėdė su kitu vyru.

PAVOGĖ AUTOMOBILIŲ IR BAZARO DOVANAS.

Anuolų Sargų bažnyčios kunigas M. Ciufolletti, 717 Forquer gat., buvo pasiskolines automobilį iš Charels Esposito, 831 Taylor gat., surinkimui bazarui dovanų nuo savo parapijų-biznierų. Gi kur buvėkur nebuvė plėšikai užtėmijo, kad prabastėlis gražių dovanų savo bazarui prisirinkęs. Taigi jie jį pasekė ir kada jau šis beveik į paskutinio iš eilės savo parapijų namą įėjo, jie įsisėdo į prabastėlio skolintą automobilį ir su visomis bazarui surinktomis dovanomis savais keliais nuvažiavo.

TAI BENT PORA BUS.

Sakoma seniausis advokatas visoj valstijoj Leslie Robinson, 87 metų amžiaus, andai apsigėdė su Dr. Harriet Ballance, 43 metų amžiaus.

ISSITEISINO IR PASIKORĖ.

John Puppuk buvo teisiamas už žmogžudystę; bylą jis laimėjo, bet vėliau pasikorė savo namuose, 4403 Carroll ave.

APIPLĖSĖ ALUDĖ.

Trys apsiginklavę plėšikai įėjo į White Eagle Brewing Co. kompanijos ofisą, 3755 S. Racine ave., apiplėšė ofisą ir darbininkus viso \$1,100.

AIRIAI PARDAVĖ BONŲ SUMOJ \$309,000.

Airių bonų pardavinėjimo komitetas pranešė, kad Illinois Valstijoje bonų parduota jau už \$309,000. Gi Illinois kvota yra \$1,720,000.

SUMUSĖ REKORDĄ.

Skerdyklų kompanijos pranešė, kad šimet jų parodan atsilankė 400,000 lankytojų, arba kas dien po 50,000 asmenų. Sakoma, kad dar pirmu kartu tiek daug žmonių buvo suvažiavę.

LABDARYBĖS VAJUS JAU PRASIDĖJO.

Jungtinių Labdarybės Draugijų vajus šiandien jau prasidėjo. Norima surinkti vienas milijonas dolerių šelpiti neturtiniams, ypatingai mažiems vaikams.

UŽRAŠĖ SAVO KUNĄ MEDICINOS KOLEGIJAI.

Morris Heilborn, 89 metų amžiaus, anądien Probate tel-

sme užrašė \$8,000 savo vaikams, gi savo kuną pavedė Rush Medical College iširti, nuo ko jis jaučiasi nesveikas, po jo mirčiai.

PRAPUOLĖ SEIMYNA.

James S. Julian, jo pati ir keturi vaikai neseniai prapuolė. Jo draugai tiki, ar tik nebus juodrankiai juos pavogę, nes neseniai buvo nuo jo pareikalauta \$10,000 per laiskus.

MAZIAU NELAIMIŲ SU AUTOMOBILIAIS.

Pranešta, kad pastaraisiais keliais mėnesiais įvyko daug mažiau nelaimių su automobiliais, bent užmušimų arba sužeidimų mažų vaikų gatvėse.

Lietuvių Rateliuose

PASKUTINIS PRIMINIMAS.

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje antra ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos devyniolikta kuopos rengia labai svarbius debatus, tēmoje: "Ar reikalingas bolševizmas Lietuvoje?" Debatai įvyks rytoj, gruodžio 6 dieną, 7:30 valandą vak. Meldazio svetaingėje.

Teigiamąją pusę laikys visiems gerai žinomas "kanauninkas" A. Bamba ir T. Dundulis; neigiamąją pusę laikys dabartinis "Moksl. Kelių" redaktorius A. A. Tulys ir B. F. Kubilius, Chicagos universiteto studentas.

Kadangi bus viešas balsavimas, taigi yra pageidaujama, kad kuodaugiausiai publikos ir viršminėtus debatus atsilankytų. Ypatingai yra pageidaujama, kad atsilankytų visi tie, kurie interesuojasi tuoju klausimu ir nori pasiklausyti argumentų už ir prieš bolševizmą Lietuvoje. — Neutralis.

Pranešimai

Liet. Darbininkų Tarybos Konferencija.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija įvyks nedėlio, Gruodžio 11 dieną, 10 val. ryto, Meldazio sevtainėje, 2242 West 23 Place.

Draugijos ir kuopos priklausančios arba norinčios priklausyti Ch. L. D. Tarybai, malonėkite išrinkti atstovus į konferenciją (po vieną atstovą nuo kiekvienų 50 narių arba dalies) ir prisidėti prie to didelio judėjimo, kuriam vadovauja Lietuvių Darbininkų Taryba.

Ch.L.D.T.Pildomasai Komitetas, Roseland. — R. L. D. S. S. Bendrovės priešmetinis visų šėrininkų susirinkimas įvyks gruodžio 5 d. 7:30 val. vak. J. Stankio svet., 205 E. 115th St. Bus direkcijs rinkimas ir svetainės pirkimo komisijos raportas. Visi šėrininkai malonėsite dalyvauti. — Direkcija.

Debatai bus laikomi tarp L. M. S. A. 2 kp. ir A. L. D. L. D. 19 kp. tēmoje: "Ar reikalingas bolševizmas Lietuvoje?" Debatai bus gruod. 6 d. 5 val. vak. Meldazio sevtainėje, 2244 W. 23rd Pl. Pradžia 7:30 v. v. Kurie nori turėti geras sėdėnes, malonėsite atėiti ir debatus anksti. — Komitetas.

North Side. — Utarninkais ir subatomis, nuo 3 iki 8 v. v. Liuosybės Svetainėje, 1822 Wabansia Ave., muzikos mokytojas Vl. Voronė duoda smuiko lektijas vaikams. Subatomis gi nuo 1 iki 4 val. kviečiami atvykti vaikai, griežiantieji koku nors instrumentu, kad sudarius vaikų orkestrą. — S. D.

Lietuvos Dukterų Draugija stato scenoj keturių veiksmų dramą "Kryžius" sekmdienį, Sausio 8, 1922, Mel-dazio salė. Visas spektaklio pelnas skiriamas Rusijos badaujantiems. Pradžioje kitų progresyvių draugijų tą dieną rengti vakarų, kad vieni kitiems nepakenktume. — Komitetas.

S. A. L. Ex-Kareivių 1-mos Kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 5, 8 val. vak. Pirmos kp. skaitykloj, 4603 S. Marshfield Ave. Visi nariai, ir Ex-kareiviai, kurie nepriguliti šiai organizacijai, esate kviečiami susirinkti; turim daug svarbių dalykų antarti. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems metams. — J. Vaišvilas, Sekr.

Bridgeport. — Jaunuolių Orkestro priešmetinis susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 5, 7 v. v. Mack White Square svet., prie 30 ir Halsted gat. Nariai ir jo tēvai malonėkite buti. Taipgi bus priėmimas naujų narių. — Rašt. A. Grusaitė.

PRANEŠIMAI.

North Side. — "Bijunėlio" dr-jos tēvų susirinkimas įvyks šį vakarą, kaip 7:30 v., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Visi tēvai privalo atsilankyti, nes bus svarstomi palytintys "Bijunėli" svarbūs klausimai. — Komitetas.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos Pildomojo Komiteto susirinkimas del kaikiurių klūčių negalės įvykti šiandien, bet įvyks sėredoje, gruodžio 7 d., 8 val. vakaro, Naujienų name. Visi nariai yra kviečiami atėiti laiku, nes yra daug svarbių dalykų. J. F. Vilis, Sekr.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JIEŠKAU SAVO SESERŲ: ONOS ir Elbietos Gluodenų; brolių, Kazimiero ir Juozapo Gluodenų. Paeina iš Kuršėnų valst., šiaulių apskr. Jie patys ar kas kitas meldžiu pranešti. NASTAZIA GLUODENIUTĖ, po vyru Ceputienė, 566 W. 18th St., Chicago

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISSIDUODA KAMBARIAI su valgiu ar be valgiu. Yra visi parankumai ir paties pasigaminami valgiai. Kambariai yra visi šėviesus ir šilti, prie mažos šėimynos.

A. DONIELLO,
1608 S. Halsted St.
3-os lubos, priekis.

PASIRENDAVOJA KAMBARIS vienam arba dviems vaikams, tarp Jackson ir Washington Parky. Elektra, maudyne, telefonas, garu apšildomas.

A. BARAUSKAS,
1144 E. 55th St.
Tel.: Dorchester-6294.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS BARBER SHOP: yra 4 kambariai pragyvenimui ir maudynė nuo daug metų gyvoja. Pirtimaudynė nėra būtinas reikalsas ren-davot jei nenori — gali rėndavot barberne ir kambarius, bet per barbernė turi eiti į pirtį. Atsišaukite: 1109 Madison St., Gary, Ind.

ANT RENDOS hotelis, labai parankioj vietoj, prieišas Stock Yards didesės duryš. 18 ruimų, visi šėvrys. Saukit Yards 3669.

JIEŠKO DARBO

JIEŠKAU darbo už šoferį. Esu patyręs tame darbe per ilgą laiką. Taipgi suprantu taisymą visokių mašinų. Atsišaukite: Alex Žvinakis, 1556 So. Crawford Av. Tel. Lawndale 1977.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA SEIMYNINKĖ mergina ar našlė prie namų darbo. Lengvas ir pastovus darbas, gera mokesitis. Atsišaukite

OREMUS CHEMICAL
LABORATORY
1718 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VAIKŲ

REIKIA 5 LIETUVIŲ VYRŲ, katrie yra apsipažinę Chicagoj, ir nori išsimokyti gerą darbą. Pripratę prie šito darbo gali uždirbti \$50 ir daugiau į savaitę. Atsišaukite: WM. H. NOVEK, Room 849 1st National Bank Bldg. 68 W. Monroe St. Nuo 9 A. M. iki 8 P. M.

REIKIA PATYRUSIO LIETUVIO BUČERIAUS.

ATSIŠAUKITE:
3463 So. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI įvairių daiktų vyrų krautuvė, taipgi čėverykai, vyriški, moteriški ir vaikams. Parduosiu pigiai. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. J. R., 3354 So. Halsted St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR grosernė. Biznis išdirbtas, parduosiu pigiai ir greitai, nes išvažiuoju į Lietuvą. Atsišaukite: 3537 So. Wallace St.

PARDAVIMUI BARZ-daskutykla (barber shop) geroj vietoj, biznis išdirbtas per 20 metų. Gera proga pirkti. 4556 So. Paulina St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė geroj vietoj, visokių tautų apgyventoj. Biznis nuo senai išdirbtas, 3 metų listas, esu priverstas parduoti. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. 5159 So. Morgan St.

EXTRA! Parduosiu salūnas, arba mainysiu ant kitokio biznio — grosernės, bučernės arba namo. Salūnas randasi geroj vietoj, prie boulevaro, visokių tautų apgyventa, daugiausia ruskių. Parduosiu priežastis, einu į kitą biznį. Kreipkitės 929 W. Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI SALIUNAS geroj vietoj, maišytų tautų apgyventa. Biznis nuo senai išdirbtas. Parduosiu pigiai. Parduosiu priežastį patirsite ant vietos. 2235 W. 22nd St.

PARDAVIMUI SALIUNAS su namu arba be namo, gera vieta, biznis išdirbtas. Turi būti parduota greitai, nes apleidžiu šią šalį. Atsišaukite: Andrius Sobey, 1338 S. Miller St.

PARDAVIMUI SALIUNAS su visais rakandais ir įtaisymais. Biznis išdirbtas. Parduosiu pigiai. Atsišaukite: 3749 So. Halsted St.

PARDAVIMUI salūnas. Gera vieta, biznis išdirbtas per 20 metų, visokių tautų apgyventa. Taipgi yra 9 kambariai pragyvenimui. Parduosiu priežastį patirsite ant vietos. 1436 So. Morgan St.

PARDAVIMUI SALIUNAS puikus bargenas. Parduosiu puikus salūnas su kabaretu, visokių tautų apgyventa, prie Garfield Bulvaro. Priežastis pardavimo, draugų nesutikimas. Nepraleiskit progos. 5441 S. Robey St.

PARDAVIMUI salūnas su barais, kito arti salūno nėra, ant 6 kampų tik tas vienas salūnas. Parduoda viską sykiu, nes savininkas turi biznį, bučernę ir grosernę. Vieną biznį turiu parduoti. Biznis labai geroj vietoj. 2559 W. 39th St., arba Rockwell ir Archer Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, daro gerą biznį visą metą, taipgi kartu šių dienų fixtures. Prieinama kaina. 6758 So. Halsted St.

RAKANDAI

RAKANDŲ BARGENAS Jauna pora priversta parduoti savo 5 kambarių rakandus ant syk ar atsikairi už gerą pasiūlymą. Vėliausios mados seklyčiai setas, valgomos, miegamojo kambarių setai, vėlovos kaurai, ant grindų pastatoma lempa, davenport, rankomis malevoti paveikslai ir tt. Taipgi didelis dubeltava springa phonographas, su rekordais ir daimanto adata ir gražiausias grojiklis pianas, ukelele pridėdama, modelio 1921 su roliams šėpote ir ant 10 metų gvarantuotas. Nepraleiskit šio bargeno. Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI RAKANDAI VISAT geri, mažai dėvėti; parduoda visi ant kart ar po vieną. Parduosiu pigiai, nes važiuoju į Lietuvą. Atsišaukite: K. Pamparas, 1838 South Halsted Street, 3-ios lubos, priekis.

PARDAVIMUI MAHOGANY velouro 3 šmotų seklyčiai setas ir lova pilnai prirengta. Atsišaukite vakarais 3415 So. Halsted St., 2-ros lubos. Tikras Bargenas, pasiskubinkit.

PARDAVIMUI SEPTYNIŲ KAM-barių rakandai — kaip paaukaujame, jei pirskit tuojaus: 3 kaurai, odos ir velouro gyvenamajam kambariui setai; valgomos kambario setai, dreserial, lovos, ant grindų pastatoma lempa, grojiklis pianas, phonographas ir tt. 4959 Prairie Ave. Apt. 1.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI AUTOMOBILIUS, Reo, šešių pasažierių. Gerame stovyje; inžinas naujas. Pigiai. 634 W. 35th St.

PARDAVIMUI Feat mašina 1916, žieminis karas gerame stovyje. Parduosiu labai pigiai. Atsišaukite: Alex Žvinakis 3222 So. Halsted St. Tel. Lawndale 1977.

PARDAVIMUI AUTOMOBILIUS Maxwell uždarytas, 1919 modelio. Parduosiu pigiai. Atsišaukite: Frank Vasiliauskas, 3343 So. Wallace St. Galima matyti nuo 6 iki 9 val. vak.

NAMAI-ŽEMĖ

DIDELIS BARGENAS CHICAGOJ. Gerai įrengtas muros namas 6 flautų ir 2 aukštų medinis namas pečių apšildomas viskas ant vieno loto. Rėndos neša virš \$1,000.00 ir metus, rėndosi 1031 W. 19th St. Kaina \$9,500 apie ½ cash reikalinga, likusius ant pirmo morkėdėio. Kreipkitės, Frank J. Shifka, 3018 S. Oak Park Ave., Berwyn, Ill., arba telefonukite susitarimui Berwyn 1173-W.

DIDELIS BARGENAS!

Parduosiu 2 aukštų mūrinius namas po 7 ir 8 kambarius. Garo šiluma, elektra, gasas ir vanos; geroj vietoj, South Side, arti Garfield Boulevard. Kaina \$9,800: George Petkus, Real Estate, Loans and Fire Insurance, 3402 S. Halsted St.

IV